I. Dünya Savaşı:

- Fransız ihtilali ile yayılan ulusçuluk akımı etkili olmuştur.

- İtalya ve Almanya'nın sömürgecilik ve hammadde anlayışına girmesi.

- Fransa ile Almanya arasında "Alsas Loren" sorunu.

- Silahlanma yarışı.

- Devletlerarası bloklaşma.

- Rusya'nın Panslavizm politikası.

Avusturya-Macaristan veliahttı Ferdinand'ın Saraybosna gezisi sırasında Gabiel Prinsip adında bir Sırp tarafından öldürülmesi.

İtilaf	İttifak
1)İngiltere	1)Almanya
2)Fransa	2)İtalya
3)Rusya	3)Avusturya-Macaristan
Sonradan gelen	Sonradan gelen
1) İtalya (taraf değiştirdi)	1) Osmanlı (savaşın süresini uzattı)
2) Japonya (ilk çekilen devlet)	2) Bulgaristan
3) Yunanistan (En son giren)	
4) ABD (savaş süresi kısaldı)	

Osmanlı'nın savaşa girmesi:

a)Osmanlı'nın nedenleri:

- Kaybedilen toprakları geri almak.

- Almanların kazanacağına inanılması.

- İttihat ve Terakki'nin Alman hayranlığı.

- Almanya ile yapılan antlaşmalar.

- Almanya'nın Türk ve Müslüman bir sömürgeye sahip olmaması.

b)Almanya'nın nedenleri:

- Osmanlı'nın jeopolitik konumu.

- Osmanlı'nın insan gücü.

- Halife'den faydalanmak.

- Yeni cepheler açarak savaş yükünü hafifletmek.

Osmanlı'nın savaşa girmesine sebep olan olay:

Osmanlı ilk başta tarafsızdı. Osmanlı, İngiltere'den kaçan 2 Alman gemisini Osmanlı satın aldı. (Goben: Yavuz, Brestlav: Midilli) oldu. Bu iki gemi Osmanlı ve Alman bayrakları ile Rusya'da Odesa ve Sivastopol limanlarının bombaladı, V. Mehmet Reşad bu durumu çok geç öğrendi. Rusya'dan özür diledi ama Rusya kabul etmeyince savaşa girmek zorunda kaldı.

Osmanlı savaşa girince tüm devletler kapitülasyonları kaldırınca Almanya en sert tepkiyi verdi (çünkü ikisi de aynı taraf)

Osmanlı'nın savaşa girme sonuçları:

- Yeni cepheler açıldı ve savaş uzadı.

- Almanya'nın yükü hafifledi.

- V. Mehmet Reşat cihat ilan etti ama işe yaramadı.

- Boğazlar kapatıldı.

Cepheler:

a)Taaruz: Kafkasya, Kanal

b)Savunma: Çanakkale, Irak, Suriye-Filistin, Hicaz-Yemen

c)Yardım: Galiçya, Makedonya ve Romanya

1)Kafkasya Cephesi: (İlk açılan cephe)

Batum-Ardahan-Kars (Evliyey-i Selase)

Bu bölgeler Berlin Antlaşmasına göre Rusya'nın elindedir. Erzurum'dan hareket edildi. Önce Evliyey-i Selase alındı daha sonra Bakü'ye ulaşıldı. (Burada petrol var) orada bulunan Türk Irkı ile Enver Paşa birleşmek istedi. (Turancılık) Enver paşa,

Sarıkamış harekâtını istemiştir. Kafkasya cephesi komutanı Hasan İzzet Paşa buna karşı çıkmıştır. Enver Paşa, Hasan İzzet Paşayı görevden almıştır. Sarıkamış'ta 90 bin Türk askeri soğuktan ve açlıktan şehit olmuştur. Rusya bunu gördü ve saldırıya geçti. Trabzon, Erzurum, Erzincan, Bitlis, Muş, Van'ı işgal ettiler.

Ermenilerin katliamları buraların savunulmamasına neden oldu. Ermeniler Van'da 8 bin Türkü katledip Ermeni devleti kurduklarını açıklayınca, Talat Paşa, Tehcir Kanunu'nu çıkardı. Ermenilere zorunlu göç geldi.

Ermeniler bu zorunlu göç ile savaş olmayan yerlere göç ettiler. Trende giderlerken yine birçok köye saldırdılar bunun sonucunda zor durumda kalan Türk köylüler trene saldırdı ve 20 bin kişi öldü. **(Bu SOYKIRIM değildir)**

Çanakkale'de başarılı olan Mustafa Kemal tuğgeneral rütbesi ile Diyarbakır'a geldi. Muş ve Bitlis'i geri aldı.

1917 tarihinde Rusya'da Bolşevik İhtilali ile Lenin, Brest Litowsk Antlaşması ile I. Dünya Savaşı'ndan çekildi.

Bresit Litowsk: Evliyey-i Selase (Kars, Ardahan, Batum) halk oylaması ile Osmanlı'ya bırakıldı.

Kazım Karabekir Erzurum ve Erzincan' ı da alınca Sovyet Rusya tamamen çekildi.

2)Kanal cephesi: (Süveyş Kanalı) (Almanya açtı)

Cemal paşa iki defa taarruz yaptı. Almanya, İngilizlere yardım eden sömürgelerin yolunu kesmek istedi.

Taarruzlar başarısız olunca Filistin, Suriye'ye çekilmek zorunda kalındı. Mustafa Kemal son savaştığı cephe olan Suriye-Filistin cephesinde İngilizleri Hatay'da durdurdu. Mustafa Kemal buradayken I. Dünya savaşı sona erdi.

3)Çanakkale cephesi: (İtilaf açtı)

Nusret mayın gemisi ile Boğaz'ın en dar kısmına Cevat Çobanlı 27 mayın yerleştirmiştir.

(Cevat Çobanlı 'ya 18 Mart Kahramanı denildi)

Seyit onbaşı eliyle topu kaldırıp atmıştır. İngilizler Gelibolu'ya asker çıkardı. Komutan Limon Van Sanders yerine Mustafa Kemal (Anafartalar grup komutanı) olarak buraya atandı.

(Anafartalar=Arıburnu, Conkbayırı, Sattülbahir, Kilitbahir, Çimentepe, Kireştepe) Mustafa Kemal Conkbayır'da askerlere "Ben size taarruzu değil ölmeyi emrediyorum!" emrini verdi. Savaş bitince Mustafa Kemal askerlere "Hamd olsun İstanbul'u kurtardık" dedi.

Bulgaristan bu savaştan sonra I. Dünya savaşına katıldı.

Savaş iki yıl daha uzadı, Rusya'ya yardım gitmedi M. Kemal, kaderin adamı olarak nitelendirildi.

Anadolu'da tanınan Mustafa Kemal albay olmuştur.

4)Irak cephesi: (İtilaf açtı)

Açılma amaçları: Rusya'ya yardım göndermek. Türklerin İran üzerinden Hindistan'a gitmesini engellemektir.

Halil Paşa, Kutül Amare'de İngiliz birliklerini esir aldı. Başarı sağlandı. (Türk soyadı kanunu ile Mustafa Kemal Atatürk, Halil Paşa'ya "Kut" soyadını vermiştir.)

(Türkiye Cumhuriyetinde DP dönemine kadar, bu galibiyet kutlandı.) (2016'da tekrar kutlanmaya başlandı 29 Nisan'da) Bağdat burada kaybedildi.

5)Hicaz-Yemen: (İngiltere açtı)

İngiltere kutsal cihat ilanını etkisiz hale getirmek istedi. Arabistanlı Lawrence adında ajan Araplara milliyetçiliği aşıladı. Mekke emiri Şerif Hüseyin ile Mısır'ın İngiliz yöneticisi Mac Mohan arasında gizli bir antlaşma yapıldı.

(Anlaşma: Araplar, İngiltere'nin yanında olursa yeni bir Arap devleti kurulacaktı.)

Komutan Ömer Fahrettin paşa buraya geldi. Fahrettin Paşa, Medine'yi 6 ay boyunca savunmuştur. Burada aç kalınca çekirge yemiştir. Fahrettin Paşa'ya "Medine Kahramanı" unvanı verildi.

Lawrance, Fahrettin Paşa'ya "Çöl Aslanı" demiştir. 6 ay sonra tüm askerler esir alınıp Mısır'a götürülmüştür.

I. Dünya savaşının bitişi:

Gizli antlaşmalar: (Rusya, Sarı kitap adında belge ile dünyaya duyurdu)

1)İstanbul (boğazlar) Antlaşması: Rusya'ya boğazlar ve çevresi verildi.

2)Londra Antlaşması: İtalya'ya, Muğla, Konya ve Antalya verilmiştir. İtalya bunu üzerine taraf değiştirdi.

3)Saint Jean de Maurienne: İzmir ve çevresi İtalya'ya verildi.

4)Petrograt Protokolü: Rusya'ya Doğu Anadolu bölgesi verildi.

5)Mac Mohan: Şerif Hüseyin yeni bir arap devleti kuracak.

6)Skyes-Picot: İngiltere-Fransa arasında Ortadoğu paylaşması.

ABD'nin savaşa girmesi:

İlk başta savaşta tarafsızdı. Monreo Doktrini denilen bir yalnızlık politikası uyguluyordu. Sadece silah satıyordu ama İngiltere'nin kazanmasını istiyordu.

Almanya, ABD'nin yolcu gemisini batırınca ABD savaşa girdi. ABD başkanı savaşa girerken Wilson İlkelerini açıkladı. İngiltere'de bunu imzaladı. Wilson ilkeleri savaşı durdurmuştur. Ama savaş sonrası uygulanamamıştır.

Wilson ilkeleri:

- Gizli antlaşma yapılmayacak

- Boğazlar ve geçitler uluslararası ticarete açık olacak

- Yenen devletler, yenilenlerden toprak ve savaş tazminatı almayacak (Osmanlı buna güvendi)

(İlk defa manda ve himayecilik ortaya çıktı)

- Belçika bağımsız olacak

- Polonya devleti kurulacak

- Milletler Cemiyeti'nin kurulması kararı alındı

- Osmanlı'da yaşayan Türklerin nüfusça çoğunlukta olduğu yerler Türklere, azınlıkların çok olduğu yerler ise azınlıklara bırakılacak**.(Osmanlı buna güvendi)**

I. Dünya savaşının sonuçları:

- En karlı çıkan devletler sırasıyla: İngiltere, Fransa, Japonya

- En zararlı çıkan ise: Almanya'dır

- Milletler Cemiyeti'nin kurulması kararı alındı

- Almanya, Rusya, Osmanlı ve Avusturya-Macaristan İmparatorlukları yıkıldı

Türkiye, SSCB, Polonya, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Estonya, Letonya, Ukrayna, Finlandiya, Çekoslovakya, Yugoslavya kuruldu.

- Yeni rejimler ortaya çıktı. (Nazizm, kominizim ve faşizm)

- İlk defa savaşta tank ve denizaltı kullanıldı.

I. Dünya savaşı sonucu ateşkes antlaşması:

1)Rethandes: Almanya ile itilaf imzaladı

2)Selanik: Bulgaristan ile itilaf imzaladı

3)Villa Gusti: Avusturya-Macaristan ile itilaf imzaladı

4)Mondros: Osmanlı ile itilaf imzaladı

Mondros Ateşkes Antlaşması:

Osmanlı'dan Rauf Orbay ile itilaf devletlerinden İngiliz Caltrop, Limni adasında bulunan Agemennon zırhlısında imzalandı. Bu anlaşma ile Osmanlı fiilen sona erdi. (Padişah: Vahdettin, Hükümet: Ahmet İzzettin Paşa'dır), **Maddeleri:**

Önemli 7.Madde: İtilaf devletleri güvenliği tehdit eden herhangi bir yeri işgal edebilecek. (Anadolu işgale açık hale geldi)

Önemli 24.Madde: Vilayet-i Sitte (BEESD VAN) (Bitlis, Erzurum, Elazığ, Sivas, Diyarbakır, Van) burada bir karşılık çıkarsa itilaf devletleri buraları işgal edecek. (Amaç Megali Armenia kurmak)

- Boğazlar dünya ticaretine açık olacak

- Toros tünelleri itilaf devletlerin olacak

- Osmanlı ordusu bütün haberleşme, ulaşım araçları ve gereçleri itilaf devletlerine teslim edilecek

- Benzin yağlar itilaf devletlerine teslim edilecek

- Osmanlı elindeki esirleri bırakacak, Türk esirler teslim edilmeyecek

- Osmanlı ordusu terhis ve silah teslim edecek

Mondros sonrası:

- İlk işgale uğrayan yer Musul'dur. (İngiliz işgal etti)

- Anadolu'da ilk işgal edilen yer Hatay'dır. (Dörtyol), (Fransa işgal etti) ilk direniş burada oldu

- Hatay, Dörtyol'da ilk kurşunu Koca Mehmet Çavuş atmıştır

İşgale karşı ilk tepki Türk halkının "Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" kurmasıdır.

1919 Paris barış konferansı:

- Başkanlığını ABD yapmıştır. Ege bölgesi İtalya'nın elinden alınıp Yunanistan'a verilmiştir. (Yunanistan sahte belgelerle Ege'de Rum sayısının çok olduğunu gösterdi)

- İtilaf devletleri arasında ilk kez anlaşmazlık çıktı. (Yunanistan'ın amacı Megali İdea'yı kurmaktır.)

- İtalya konferansı terk etti.

- Konferansta Milletler Cemiyeti kuruldu.

I. Dünya savaşı sonucunda yapılan antlaşmalar:

- Versay Antlaşması: Almanya ile
- Nöyyi Antlaşması: Bulgaristan ile
- Triyanon Antlaşması: Macaristan ile
- Sen Jermen Antlaşması: Avusturya ile

- Osmanlı ile Sevr Antlaşması ise San Remo'da imzalanmıştır.

İzmir'in İşgali

- Osman Nevruz Bey (Hasan Tahsin), işgale gelen Yunanlılara ilk kurşunu sıkan kişi olmuştur.

- "Zito Venizelos" demediği için "Süleyman Fethi Bey" şehit edilmiştir.

- İzmir'in işgalinden sonra ilk protesto Havza'da yapıldı.

- Amiral Bristrol, İzmir'e gelip Bristol Raporu yazmıştır. Raporda Rumların herkesi kandırdığını ve işgallerin haksız olduğu belirtti ve bizi savundu.

Not: Doğu Anadolu Bölgesine ise General Harbaur gönderilmiştir. Oda aynı şekilde bizi savunmuştur.